

ЗАПОВЕД

№ *РД 9Р-5/29.12.2023*

На основание чл. 14, ал. 1, т. 2 и чл. 65, ал. 1, т. 3 от Закона за културното наследство (ЗКН), чл. 66 и чл. 69 от Административнопроцесуалния кодекс, Заповед № РД09-940/06.11.2023 г. на министъра на културата, предложение на директора на НИНКН с вх. № 08-00-154/11.01.2022 г., Решение по т. 2 на Специализирания експертен съвет за опазване на недвижимите културни ценности (СЕСОНКЦ), назначен със Заповед № РД09-692/26.07.2019 г., изменена със Заповед № РД09-1352/28.11.2019 г., Заповед № РД09-27/10.01.2020 г., Заповед № РД09-319/02.06.2020 г., Заповед № РД09-412/08.07.2020 г. Заповед № РД09-34/15.01.2021 г. и Заповед № РД09-694/15.07.2021 г. на министъра на културата, от Протокол № 96 на заседание на СЕСОНКЦ, състояло се на 10.03.2022 г., одобрен от министъра на културата с рег. № ПР-33/15.07.2022 г. и Уведомление по чл. 66 от АПК, с рег. № 08-00-154/15.03.2022 г.

НАРЕЖДАМ:

1. Предоставям статут и определям режими за опазване (териториален обхват – граници, охранителна зона и предписания за опазване) на обект **„Крепост-убежище“**, **намиращ се в землището на с. Изгрев, общ. Неделино, обл. Смолян**, с класификация на единична археологическа недвижима културна ценност (ЕАНКЦ), с категория „национално значение“.

1.1. Определям режими за опазване на недвижимата културна ценност, както следва:

1.1.1. Териториален обхват на недвижимата културна ценност:

1.1.1.1. Граници на ЕАНКЦ по КККР на с. Изгрев, общ. Неделино, обл. Смолян:

Границите, дефиниращи териториалния обхват на ЕАНКЦ съвпадат с полигон, определен от 33 точки със следния координатен регистър на чупките:

Координатен регистър на граничните точки на ЕАНКЦ
Координатна система: БГС 2005 – Кадастрална

№	X	Y
1.	4595788.25	466351.87
2.	4595788.85	466384.90
3.	4595796.59	466402.02
4.	4595841.85	466436.83
5.	4595842.44	466445.79
6.	4595832.50	466456.11
7.	4595838.11	466496.89
8.	4595840.01	466501.73

9.	4595840.09	466506.12
10.	4595810.51	466495.03
11.	4595806.96	466491.94
12.	4595807.05	466489.31
13.	4595799.85	466488.57
14.	4595795.87	466490.17
15.	4595797.60	466494.83
16.	4595793.24	466496.92
17.	4595785.18	466499.22
18.	4595779.34	466501.52
19.	4595772.30	466498.96
20.	4595753.62	466498.58
21.	4595743.28	466498.50
22.	4595716.90	466495.55
23.	4595713.25	466490.01
24.	4595705.43	466481.64
25.	4595694.13	466471.86
26.	4595741.96	466406.57
27.	4595742.00	466401.13
28.	4595742.10	466400.94
29.	4595746.28	466396.29
30.	4595751.23	466391.79
31.	4595758.66	466384.59
32.	4595767.16	466369.54
33.	4595779.60	466359.28

1.1.1.2. Териториален обхват по КККР на землището на с. Изгрев, общ. Неделино, обл. Смолян:

Териториалният обхват на ЕАНКЦ включва ПИ с идентификатор 32559.9.1, област Смолян, община Неделино, с. Изгрев, м. Чуката, вид собств. „Общинска частна“, вид територия „Земеделска“, категория 10, НТП „Нива“; ПИ с идентификатор 32559.9.2, област Смолян, община Неделино, с. Изгрев, м. Чуката, вид собств. „Частна“, вид територия „Земеделска“, категория 10, НТП „Нива“; ПИ с идентификатор 32559.9.3, област Смолян, община Неделино, с. Изгрев, м. Чуката, вид собств. „Общинска частна“, вид територия „Земеделска“, категория 10, НТП „Нива“; ПИ с идентификатор 32559.9.4, област Смолян, община Неделино, с. Изгрев, м. Чуката, вид собств. „Общинска частна“, вид територия „Земеделска“, категория 10, НТП „Нива“; част от ПИ с идентификатор 32559.9.45, област Смолян, община Неделино, с. Изгрев, м. Ушите, вид собств. „Общинска публична“, вид територия „Земеделска“, категория 10, НТП „Пасище“ и ПИ с идентификатор 32559.9.5, област Смолян, община Неделино, с. Изгрев, м. Чуката, вид собств. „Общинска частна“, вид територия „Земеделска“, категория 10, НТП „Нива“, по КККР на землището на с. Изгрев, община Неделино.

Съгласно действащия в момента Горско стопански план на ТП „ДГС – Златоград“ от 2015 г. в териториалния обхват на археологическата недвижима културна ценност попада

част от подотдел „ж“ от отдел 311 (част от поземлен имот с идентификатор 32559.9.45) – вид територия „Земеделска“, вид подотдел “Издънково насаждение“, вид собственост „Общинска частна“, предназначение „Дървопроизв. и средообр.“ Обща площ на подотдела – 0,829 ха.

Обща площ на ЕАНКЦ – 12.251 дка.

1.1.2. Териториален обхват на охранителна зона на недвижима културна ценност:

1.1.2.1. Граници на охранителната зона по КККР на с. Кундево, общ. Неделино, обл. Смолян:

Границите, дефиниращи териториалния обхват на охранителната зона съвпадат с полигон, определен от 4 точки със следния координатен регистър на чупките:

**Координатен регистър на граничните точки на охранителната зона
Координатна система: БГС 2005 – Кадастрална**

№	X	Y
5.	4595842.44	466445.79
6.	4595832.50	466456.11
7.	4595838.11	466496.89
34.	4595855.57	466488.19

Забележка: Югозападната и южната граници на охранителната зона съвпадат с част от северната граница на ЕАНКЦ.

1.1.2.2. Териториален обхват на охранителната зона по КККР на с. Кундево, община Неделино, област Смолян:

В териториалния обхват на охранителната зона попада част от ПИ с идентификатор **40628.2.8**, област Смолян, община Неделино, с. Кундево, м. Кундево, вид собств. „Държавна частна“, вид територия „Горска“, НТП „Друг вид дървопроизводителна гора“ по КККР на землището на с. Кундево, община Неделино, област Смолян.

Съгласно действащия в момента ГСП на ТП „ДГС – Златоград“ от 2015 г. в териториалния обхват на охранителната зона попада част от подотдел „и“ от отдел 309 – вид територия „Горско стопанство“, вид подотдел, “Склопена култура“, вид собств. „Държавна частна“, предназначение „Дървопроизв. и средообр.“ Обща площ на подотдела – 4,354 ха.

Обща площ на охранителната зона – 0.659 дка.

2. Предписания за опазване:

2.1. Предписания за опазване на територията на ЕАНКЦ:

Определя се като територия за археологическо и геофизическо проучване, консервация, реставрация, експониране и социализация на архитектурно - археологически структури. Забраняват се всякакви строителни дейности с изключение на изграждане на инфраструктура, свързана със защитата и/или експонирането на археологическите

недвижими културни ценности, или за минимално необходимото бъдещо благоустрояване и осигуряване на достъп и обслужване на посетителите – подход към обекта, навеси, беседки, погледни площадки, пътеки и парапети, художествено и функционално осветление, експозиционни информационни табла, площадки за почивка. Работите, свързани със социализацията на ЕАНКЦ, нарушаващи целостта на земния пласт се извършват задължително под ръководството на археолог като спасителни археологически проучвания при условията на чл. 161 от Закона за културното наследство - ЗКН (ДВ бр. 19/2009 г. с изм. и доп.).

Цитираните дейности и всяка инвестиционна инициатива за намеса в територията на ЕАНКЦ се съгласуват с Министерството на културата по реда на чл. 83 и чл. 84 от ЗКН, на основание чл. 14, ал. 1, т. 13 от същия закон; с Министерство на земеделието и храните, Изпълнителна агенция по горите, с РДГ – Смолян и ТП „ДГС - Златоград“ по реда на чл. 55 от Закона за горите – ЗГ (Обн. ДВ, бр. 19/08.03.2011 г., в сила от 09.04.2011 г. с изм. и доп. – последно в ДВ. бр. 21 от 12 Март 2021 г.), на основание чл. 54, ал. 1, т. 7 от ЗГ; както и с РИОСВ – Смолян.

Проектната документация за намеса по проучени археологически структури и тяхната среда следва да отговаря на изискванията, регламентирани в Наредба № 4/21.12.2016 г. на МК и МРРБ за обхвата и съдържанието на документации за извършване на консервационно-реставрационни дейности на недвижими културни ценности (обн. Д.В., бр.105/30.12.2016 г.). На основание чл. 14, ал. 1, т. 13 от ЗКН, проектната документация подлежи на съгласователно разглеждане по реда на чл. 83 и чл. 84 от ЗКН.

а) За частта от ЕАНКЦ, попадаща в земеделска територия:

Допуска се използването на територията единствено като ливада, без пасуване. Забранява се всяка друга селскостопанска дейност, включително почвената обработка, засаждането на дървесна, храстова и тревна растителност, както и на трайни насаждения и култури с дълбока коренова система.

Допуска се поддръжката на транспортната инфраструктура (полски пътища). В такива случаи задължително се осигурява археологическо наблюдение от страна на РИМ-Смолян при спазване на изискванията на чл. 160, ал. 2 от ЗКН.

б) За частта от подотдел „ж“ от отдел 311 по ГСП /част от ПИ с идентификатор 32559.9.45 по КККР/, попадаща в границите на ЕАНКЦ:

На територията на археологическата недвижима културна ценност се прилагат дейностите и мероприятията, предвидени в действащия план или програма. Забранява се залесяването на нова дървесна растителност. Работите, предвидени в плана или програмата, свързани с нарушаване на целостта на земния пласт се извършват задължително в присъствието на археолог при стриктно спазване на неговите указания и на разпоредбата на чл. 160, ал. 2 от ЗКН. В такива случаи собственикът на територията предварително уведомява Регионален исторически музей – Смолян с цел осигуряване на наблюдение.

Когато при провеждане на археологически проучвания се налага почистване на терена от горскодървесна растителност и сечта не е предвидена в Горскостопанския план или програма, собственика на територията прави предложение за промяна в плана или програмата, като изготвя план-извлечение и го представя за одобрение в РДГ – гр. Смолян, по реда на Наредба № 8/05.08.2011 г. за сечите в горите, във връзка с чл. 105, т. 2 от Закона за горите. Предложението се съгласува и с РИОСВ – Смолян.

Забранява се бивакуване, къмпингуване, както и паленето на огън. Забранява се използването на териториите, включени в границите на ЕАНКЦ за депа за всякакъв вид отпадъци. Забранява се терасирането на терена.

Забранява се изграждане на базови станции и ретранслатори на мобилни и ТВ оператори. Забранява се изграждането на ветрогенераторни и фотоволтаични паркове и площадки и др. Забранява се откриването на кариери за добив на подземни богатства.

2.2. Предписания за опазване на територията на охранителната зона:

Определя се като зона за археологическо наблюдение, археологическо проучване и евентуално експониране на археологически недвижими културни ценности.

На територията на охранителната зона се прилагат дейностите и мероприятията, предвидени в действащия ГСП от 2015 г. на ТП „ДГС - Златоград”. Забранява се залесяването на нова дървесна растителност. Работите, предвидени в ГСП, свързани с нарушаване на целостта на земния пласт се извършват задължително в присъствието на археолог при стриктно спазване на неговите указания и на разпоредбата на чл. 160, ал. 2 от ЗКН. В такива случаи ТП „ДГС - Златоград” предварително уведомява Регионален исторически музей – Смолян с цел осигуряване на наблюдение.

За извършване на теренни проучвания и консервация на археологически ценности следва да се учреди право на ползване върху поземлени имоти в горски територии, а в случаи на изграждане на съоръжения и обекти за реставрация и адаптация на недвижими археологически културни ценности се учредява право на строеж върху поземлени имоти в горски територии без промяна на предназначението на територията по реда на Глава трета Раздел IV от Закона за горите.

При евентуални инвестиционни инициативи за намеси по проучени археологически структури, свързани с ЕАНКЦ, проектната документация, свързана с това се съгласува с Министерството на културата по реда на чл. 83 и чл. 84 от ЗКН, на основание чл. 14, ал. 1, т. 13 от същия закон, както и с РИОСВ - Смолян.

След приключване на процедурата по предоставяне на статут на обекта, определените граници и предписания за опазване на територията на недвижимата културна ценност и охранителната ѝ зона, следва да бъдат отразени в общите и подробните устройствени планове на населеното място, съгласно изискванията на чл. 79, ал. 6 от ЗКН.

Обектът да бъде отразен в кадастралната карта на с. Изгрев, съгласно Наредба № РД-02-20-5/15.12.2016 г. за съдържанието, създаването и поддържането на кадастралната карта и кадастралните регистри (обн. ДВ., бр.4/13.01.2017 г.). Община Неделино следва да уведоми заинтересованите лица.

3. Основни съображения за издаване на акта:

С писмо с вх. № 08-00-154/11.01.2022 г. директорът на НИНКН внася в Министерство на културата, предложение по чл. 64, ал. 1 от ЗКН и писмо с вх. № 08-00-154/07.10.2021 г., с приложен Протокол от 28.09.2021 г. от междуведомствена комисия, назначена със Заповед № РД9К-322/17.09.2021 г. на заместник-министъра на културата, където са посочени следните мотиви за предложението:

Крепостта е най-добре запазената от четирите укрепления, установени на територията на община Неделино. Тя принадлежи на системата от укрепления в Средните Родопи, свързани с трите главни трансродопски пътя през Средните Родопи, използвани още през халколитната епоха и свързващи днешната Тракийска низина със Северното егейско крайбрежие.

Сравнително доброто състояние на видимите останки от крепостта и нейната достъпност определят големия потенциал на обекта за археологически проучвания, консервация, реставрация и социализация.

Обектът „Крепост – убежище“, намиращ се в землището на с. Изгрев, общ. Неделино, обл. Смолян, притежава висока научна и културно-историческа стойност. Значителната степен на съхраненост на крепостните стени определят обекта като най-добре запазеният археологически паметник на територията на община Неделино.

Неговите характеристики предоставят възможност да се превърне в акцент на еко и културно-исторически маршрути, както и да бъде свързан в тематични туристически маршрути с други проучвани крепости от Желязната, Ранно- и Средновизантийската епохи и периода на Второто българско царство на територията на областите Смолян и Кърджали.

Заповедта да се впише в Националния публичен регистър на недвижимите културни ценности към Националния институт за недвижимо културно наследство.

Пълният текстови и графичен материал за обекта по т. 1, приложение към настоящата заповед, се съхраняват в Националния документален архив на Националния институт за недвижимо културно наследство. Достъпът до него се осъществява чрез регистъра по чл. 68 от ЗКН към Националния институт за недвижимо културно наследство.

Настоящата заповед да се обнародва в Държавен вестник съгласно чл. 65, ал. 2 от ЗКН.

На основание чл. 72, ал. 1 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) заповедта да се съобщи по реда, по който е направено уведомлението по чл. 66 от АПК, чрез публикуване на интернет страницата на Министерство на културата.

Заповедта може да се обжалва по реда на АПК пред Административен съд - Смолян в едномесечен срок от съобщението за издаването ѝ.

АРХ. ЧАВДАР ГЕОРГИЕВ

Заместник-министър на културата

